

Oponentský posudok na habilitačnú prácu

Mgr. art. Peter Palik, ArtD.

Habilitačná práca - umelecké diela:

1. Antoine de Saint-Exupéry: Malý princ, réžia: Peter Palik, premiéra: 18. 6. 2016, Divadlo Jána Palárika, Trnava
2. Ján Ozábal: Zvedavý sloník, úprava a réžia: Peter Palik, premiéra: 6. 12. 2014, Bábkové divadlo Žilina, Žilina
3. Jozef Mokoš: Zhavranelí, réžia: Peter Palik, premiéra: 30. 9. 2016, Bratislavské bábkové divadlo, Bratislava

Predkladaná habilitačná práca je výberom z novších inscenácií režiséra Mgr. art. Petra Palika, ArtD. Vzorka troch inscenácií nesie spoločné znaky, no je i ukážkou Palikovej rôznorodej dramaturgie.

Prácu Petra Palika v bábkových a činoherných divadlách, ale aj prácu s ochotníckymi súbormi sledujem od jeho nástupu na štúdium na Vysokej škole múzických umení. Palik veľmi rýchlo prejavil svoje nadanie - schopnosť vytvoriť pevne vybudovanú inscenáciu, pracovať s väčším počtom hercov, zvládnuť chórové scény, udržať dynamiku inscenácie a symbiózu všetkých jej zložiek. Tieto svoje schopnosti naďalej rozvíja a uplatňuje v širokej škále javiskových prác. Svedčí o tom aj predložená habilitačná práca.

Prvou z predkladaných inscenácií je Palikova vlastná dramtizácia Malého princa Antoine de Saint-Exupéryho v DJP Trnava. Dovolím si podotknúť, že hodnoty tejto knihy sú síce nadčasové a nepopierateľné, no to z nej nerobí vhodnú predlohu pre divadlo. *Malý princ* je nedramatické, chronicky známe a sprofanované dielo. Tieto prekážky stáli v ceste aj Palikovi a jeho mimoriadne disponovaným spolupracovníkom (výtvarníčka

MgA. Eva Farkašová a dramaturg a hudobník Mgr. art. Martin Geišberg). Nepodarilo sa im celkom sa vyhnúť pátosu, predvídateľnosti a zdĺhavosti. Napriek tomu, patrí aj táto Palikova inscenácia k premysleným inscenáciám, ktoré dokladujú jeho režisérске schopnosti, napríklad aj spomenutú výbornú prácu s chórom. Navyše sa tu prejavuje aj ako zručný dramatik. Pripravil vlastnú dramatizáciu. Pilotovi dodal do slovníka trocha „šťavnatosti“ a situácii jemnú dávku reálnosti, čím sa mu podarilo ubrať z jej pátosu. Napríklad keď Malý princ stále nie je spokojný s kresbou ovečky, Pilot zahromží: „Počúvaj, ty malá sopľavá halucinácia, už ma to prestáva baviť!“ Alebo po tom, čo sa o Princovi dozvie, že je z inej planéty, vraví: „Takže žiadna halucinácia, ale mimozemšťan. Počkaj, nehýb sa! Ja si ťa odfotím...“ Humornými prvkami sa mu podarilo túto časť odpatetizovať. Črtá sa tu Palikov zmysel pre humor, ktorý do svojich hier a inscenácií implantuje v správnych pomeroch, jemných narážkach a citlivých aktualizáciách.

V prípade inscenácie Zvedavý sloník v Bábkovom divadle Žilina vychádzal režisér z danej dramatickej predlohy - hry Jána Ozábala. Aj tu však prejavil svoje dramaturgické a spisovateľské zručnosti, keď pol storočia starú hru podrobil viacerým úpravám - vynechal i pripísal postavy, pracoval aj na jazykovej stránke textu a zvýraznil prostredie, v ktorom sa príbeh odohráva - africká savana. Aj v tomto prípade jeho režisérске videnie pomohla zhmotniť výtvarníčka Eva Farkašová. Jednoduchý príbeh o putujúcom sloníčati nabral na javisku veľkolepé rozmery vďaka jej bábkam. Palik aj tu držal inscenáciu pevne v rukách a spolu s inscenačným tímom dokázali z nenápadnej hry vybudovať výpravnú, reprezentatívnu inscenáciu.

Tretím prekladaným dielom je inscenácia hry doc. Jozefa Mokoša Zhavranelí v Bratislavskom bábkovom divadle. Režisér Peter Palik obohatil príbeh o bratoch, ktorých zo zhavranelej podoby

oslobodí ich odhodlaná sestra Bohdanka o obradnosť a slovanské zvykoslovie. Spolu s výtvarníčkou Mgr. art. Martinou Fintorovou, hudobníkom Mgr. art. Martinom Geišbergom a choreografkou Mgr. art. Stanislavou Vlčekovou vytvorili podmanivú inscenáciu. Jej dôležitou súčasťou sú viachlasné spevy a naživo interpretovaná hudba tvorená bicími a perkusnými nástrojmi. Spevy dej podporujú a budujú, nie sú „doplňkovými pesničkami do rozprávky“. Inscenácie je rýdzo prírodná, štýlovo čistá, inšpiratívna v každej zo svojich zložiek.

Všetky tri menované inscenácie obstoja nielen v kategórii kvalitného divadla pre deti, ale aj akéhokoľvek divadla, na ktoré kladieme estetické a mentálne nároky. Peter Palik ponúka inscenácie na pevných základoch a tým nám dáva možnosť baviť sa o ich jednotlivých súčastiach, polemizovať o ich vyznení, presahoch a pod. Vybrané inscenácie dokazujú, že Palik nie je uzavretý v jednej téme, jednom štýle, jednom videní divadla, ani v jednom divadelnom druhu, dokonca ani v jednej časti Slovenska. Jeho tvorba je pre slovenské bábkové divadlo a pre divadelnú tvorbu pre deti prínosom. Má vybudované dlhodobé pracovné vzťahy, z ktorých vznikajú pôsobivé inscenácie, ktoré by si často nemali nechať ujsť ani tí diváci, ktorí nie sú primárnou cieľovou skupinou (dospelí a diváci bez prvotného záujmu o bábkové divadlo).

Sledujúc takmer od počiatkov tvorivú cestu Mgr. art. Petra Palika, ArtD. a špeciálne jeho predloženú habilitačnú prácu, navrhujem udeliť mu umelecko-pedagogický titul docent v odbore 2.2.4 Divadelné umenie, študijný program: bábkarská tvorba.

Bratislava, 16. február 2017

Mgr. art. Lenka Dzadíková, ArtD.